

Sammandrag av bakgrundsmaterial för arbetet med planen

Som utgångsmaterial då planen ska utarbetas har tidigare utredningar som gjorts i området sammanställts. Utredningarna är skrivna på finska. Det här sammandraget av utredningarna och hur de används då planen utarbetas har utarbetats på finska och svenska.

Material 1: Naturinventering på Tammo i Pargas, 2004

Inventeringen gjordes 2004. Den gjordes som basutredning för den stranddetaljplan som då hade börjat utarbetas. Avsikten med arbetet var att kartlägga eventuella naturtyper som är skyddade med stöd av 29 § i naturvårdslagen (Nr 1096/1996), objekt som motsvarar det som avses i vattenlagen (Nr 264/1961) samt särskilt viktiga livsmiljöer som avses i 10 § i skogslagen (Nr 1093/1996) (bilaga 1). Även andra objekt med betydande naturvärden inventerades. De objekt som hittades har märkts ut på kartorna i en bilaga till rapporten. Utöver sådana naturobjekt som avses i lagarna söktes också arter som ingår i EU:s habitatdirektiv samt förekomster av hotade och nära hotade arter.

Inventeringen är föråldrad. I den stranddetaljplan som nu utarbetas har inventeringen använts som bakgrundsmaterial, då en utredning av naturvärdena för den här stranddetaljplanen har gjorts.

Material 2: Naturinventering på Tammo i Pargas 2011

Inventeringen gjordes 2011. I arbetet utreddes värdefulla naturtyper och livsmiljöer som förekommer på utredningsområdets cirka 70 ha på den östra halvan av ön Tammo i Pargas. I inventeringen hittades 12 beaktansvärda objekt av naturtyper och livsmiljöer som är fördelade på totalt 27 olika figurer. Ett av objekten är en helhet bestående av ekskogar i många olika delar. Det föreslås att en del av helheten skyddas som en naturtyp enligt naturvårdslagen. Sju objekt är sådana särskilt viktiga livsmiljöer som avses i skogslagen och fyra är andra värdefulla livsmiljöer.

Inventeringen är föråldrad. I den stranddetaljplan som nu utarbetas har inventeringen använts som bakgrundsmaterial, då en utredning av naturvärdena för den här stranddetaljplanen har gjorts. Den konstaterade helheten av ekskog är inrättad som naturskyddsområde, vilket har konstaterats i den stranddetaljplan som nu ska utarbetas.

Material 3: Inventering av liten apollofjäril på Tammo, 2012, Pargas stad

En kartläggning av arten liten apollofjäril på ön Tammo gjordes för att komplettera den naturinventering som Faunatica gjorde på Tammo 2011. På Tammo och de närbelägna öarna finns några observationer av liten apollofjäril från tidigare år. I Faunaticas naturinventering (2011) söktes livsmiljöer som eventuellt är lämpliga för liten apollofjäril på Tammo. Observationerna ledde till att det ansågs motiverat med ytterligare utredningar av artens förekomst i området. Arbetet beställdes av Pargas stad. I inventeringen kartlades förekomster av nunneörter (*Corydalis solida*), som larven lever av, samt förekomsten av fullvuxna individer av liten apollofjäril (*Parnassius mnemosyne*) på Tammo. En betydande del av nunneörtens växtplatser ligger vid södra stranden av ön.

Inventeringen är föråldrad. I den stranddetaljplan som nu utarbetas har inventeringen använts som bakgrundsmaterial, då en utredning av naturvärdena för den här strand-

detaljplanen har gjorts och använts för att uppdatera/precisera den föråldrade inventering. De konstaterade värdena har beaktats då naturskyddsområdet har inrättats och värdena har beaktats baserat på inventeringarna vid placeringen av byggplatser.

Material 4: Basutredning av naturvärden på stranddetaljplaneområdet på Tammo 2019

Inventeringen gjordes som basutredning för arbetet med den här stranddetaljplanen. Inventeringen kompletterades 2023. I det arbetet har utredaren känt till placeringen av de byggplatser som ingår i planen. Därför bör de tidigare utredningarna kompletteras speciellt beträffande byggplatserna.

Sammandrag av utredningen:

Inom området för de planerade tomterna/byggplatserna finns inga skyddskrävande naturtyper enligt 29 § i naturvårdslagen. Ekar, skogslindor och lönnar förekommer som gårdsträd på tomterna, men de bildar inga figurer med ädla lövträdslundar. Området på tomt 1 står visserligen i fast förbindelse med en närliggande skyddad eklund och tomtområdet är en kulturpåverkad ädelträdslund som kan klassificeras som torr lund. Eftersom tomten är bebyggd anser jag dock att objektet ska klassificeras som en gårdsmiljö. Inom naturskyddsområdet finns många skyddskrävande naturtyper enligt 10 § i skogslagen såsom kala klippor och figurer med klibbalslund. De sträcker sig dock inte fram till de planerade byggplatserna. Små områden på mindre än ett ar med berg i dagen förekommer på tomternas områden, i synnerhet nära stranden. På ön finns inga sådana skyddskrävande småvatten som avses i vattenlagen (vattenlagen 587/2011). Öns ekhagar och andra öppna områden är tydliga vårdbiotoper som formats av gammal markanvändning, även om en del av de tidigare öppna områdena har planterats med gran. Naturskyddsområdets största enhetliga ekskog kan anses vara en ekhage, fastän största delen av ekarna också här är planterade. Bortsett från några enstaka ekar och grova, låga martallar på klipporna kan trädbeståndet på ön inte anses vara särskilt gammalt. Mängden murkna träd ökar dock ständigt, vilket ökar öns särdrag av gammal skog. Mängden stor nunneört, som är livsviktig för liten apollofjäril, på ön är minst lika stor som vid inventeringen våren 2012. Arten växer nästan överallt i öns södra delar och ön har bestånd med flera hundra individer. Arten förekommer i mindre mängder också på tomterna 1–2, 3, 5, 6–8, 21 och 22. De här utgör endast några procent av hela öns population av stor nunneört. Att tomterna bebyggs hotar inte överlevnadsmöjligheterna för den näringsväxt som liten apollofjärils larver lever av. Många fågelarter häckar på ön och fågelbeståndets täthet är stor. De värdefullaste delarna i fråga om fågelbestånd finns i det skyddade ekområdet. Av arterna i fågeldirektivets bilaga I häckar gråspett på ön. Av de fågelarter som ingår i den nationella klassificeringen av hotstatus upptäcktes tofsmes, rosenfink och grönfink på ön. Ön kunde lämpa sig som häckningsplats för havsörn, men det verkar inte rymmas fler havsörnsrevir i Erstans och Åbos inre skärgård. På ön finns inga lämpliga lekplatser för åkergröda och inga grodor har upptäckts på ön. Ingen utredning av fladdermöss har gjorts på ön, men åtminstone nordfladdermus och vattenfladdermus förekommer mycket sannolikt på ön. Öns ekdominerade områden hotas av att ön blir allt mer granbevuxen och att ekens återväxt hotas av den täta populationen av rådjur. Så gott som alla ekplantor som hittades på ön bar spår av att djur hade ätit av dem, och de hade blivit buskartade. Även enar och till och med giftig skogstry hade dugt som föda åt rådjuren. Granbeståndet som har planterats på ön börjar vara i förökningsåldern och det finns granplantor i nästan alla figurer med ädla lövträd. På några ställen har ekarna hamnat i granbestånd och dött. För att öns naturvärden ska bevaras krävs planering och genomförande av snabba skötselåtgärder.

Material 4.1: Komplettering av basutredningen från 2019 utgående från NTM-centralens utlåtande om planutkastet

Materialet kompletterar ovannämnda basutredning av naturvärden från 2019. Kompletteringen baseras på utlåtandet från NTM-centralen i Egentliga Finland 23.10.2023 om att naturutredningen i anslutning till Tammo stranddetaljplan var otillräcklig. Kompletteringen gäller hur konsekvenserna av naturvårdslagen från 2023, alltså efter utredningen 2019, påverkar den tidigare gjorda utredningen. Dessutom kompletterades utredningen från 2019 baserat på myndighetsutlåtandet beträffande åkergröda, liten apollofjäril och fladdermöss. Beträffande kompletteringen kan man konstatera att planlösningen inte behöver ändras.

Material 5: Arkeologisk inventering 2019

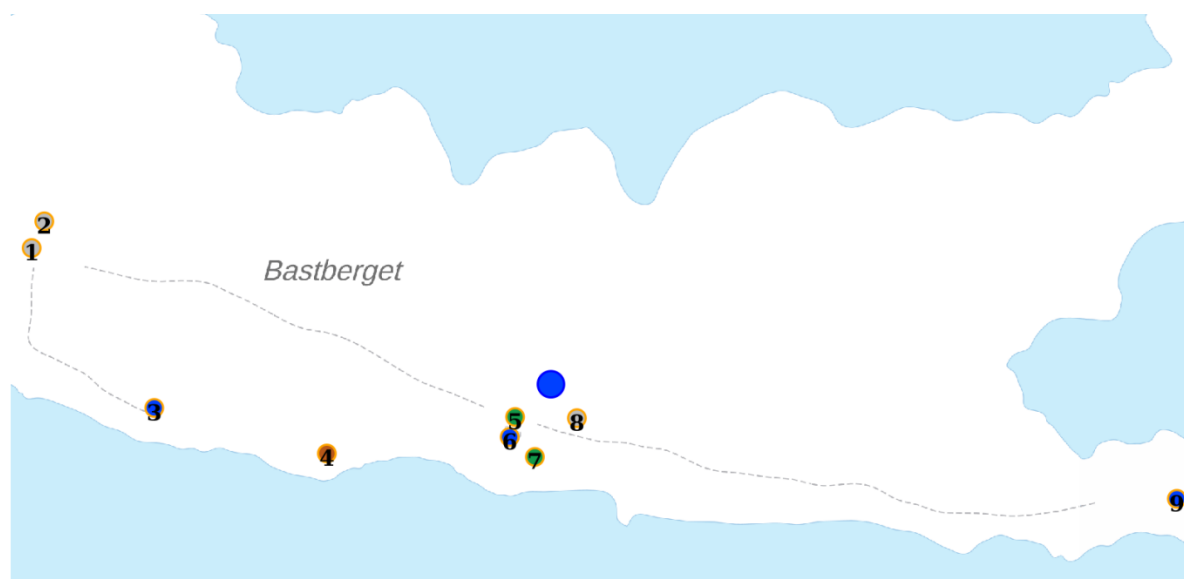
Arkebuusi osuuskuntas arkeolog gjorde en inventering på stranddetaljplanens planeringsområde på Tammo i Pargas i oktober 2019. Eftersom det inte finns några kända fornlämningar på ön, förbereddes inventeringen genom studier av gammalt kartmaterial, jordmån och strandförskjutning. Inventeringen fokuserades på ytbobservationer och granskningen kompletterades med borrhövar. De observerade strukturerna är från historisk tid, de äldsta uppskattningsvis från början av 1800-talet. I inventeringen på Tammo noterades flera konstruktioner gjorda av människor. Främst är de mycket unga och sammanhänger främst med de fenomen som syns på grundkartan från 1955. I förarbetena positionerades byggnader och åkrar som var utmärkta på storskifteskartan 1805 på den nuvarande kartan. I princip är de konstruktioner som noterades i anslutning till objekten på kartan från 1805 i fråga om ålder fornlämningar och åtminstone en källare kan tydligt identifieras. Baserat på utredningen har Egentliga Finlands ansvarsmuseum fört in de värdefulla objekten i Museiverkets register. De här objekten har beaktats genom planbeteckningar och -bestämmelser på plankartan.

Material 6: Naturskyddsområdets naturvårdsplan

Medan planen utarbetades har Forststyrelsens Naturtjänster under åren 2021–2022 kartlagt naturtyper och arter på det privata naturskyddsområdet på Tammo. Baserat på kartläggningarna har en plan utarbetats för naturvårdsåtgärder som ska genomföras i området med avsikt att trygga bevarandet av områdets skyddsvärden. I planen granskas naturskyddsområdets nuvarande situation och det söks skötselrekommendationer för att planens mål ska nås. Skötselplanen gäller naturskyddsområdet som har beaktats i planen genom behövliga områdesreserveringar och planbestämmelser. Den som utarbetar skötselplanen har fått planlösningen för kännedom i samband med att en skötselplan har utarbetats.

Material 7: Byggnadsinventering.

Baserat på myndighetsutlåtandet om planutkastet från Egentliga Finlands ansvarsmuseum har områdets byggnader inventerats. Nedan finns en karta med existerande byggnader utmärkta.

- Byggnad 1 är ett bostadshus
- Byggnad 2 är en ekonomibyggnad
- Byggnad 3 är en fritidsbostad
- Byggnad 4 är en bastu
- Byggnad 5 är en bod
- Byggnad 6 är ett bostadshus
- Byggnad 7 är en bastu
- Byggnad 8 är ett förråd
- Byggnad 9 är en fritidsbostad

Vid samråd med ansvarsmuseet värderade museet byggnaderna på följande sätt: Lokalt värdefulla är två sommarstugor (byggn. 3 och 9) samt en jordbruksbyggnad (6), de övriga är landskapsmässigt (7,9) och historiskt (4) värdefulla. Utgående från uppgifter om konditionsgranskning av byggnaderna och tidigare uppgifter om byggnadernas skick är byggnaderna inte anvisade med skyddsbe-teckningar eller -bestämmelser i planen. Detta har motiverats i planbeskrivningen.

Material 8: Konditionsgranskning av byggnader.

I samband med att planförslaget utarbetades utreddes skicket på områdets byggnader genom en konditionsgranskning av byggnaderna. I utredningen beskrivs skicket på de nio byggnader som finns på Tammo och hur omfattande skador de har. I utredningen tas inte ställning till byggnadernas skyddsvärden, men baserat på konditionsgranskningen går det att dra slutsatser om vilka byggnader det vore meningsfullt att undersöka noggrannare med tanke på skyddsvärden. Konditionsgranskningen gjordes sensoriskt och man började inte öppna upp konstruktionerna, eftersom skadorna på största delen av byggnaderna tydligt kunde noteras sensoriskt.

Nedan motiveras varför inga byggnader har getts skyddsbe-teckningar och -bestämmelser i planen. Detta har motiverats i planbeskrivningen.

Byggnad 1 är ett bostadshus:

Gammalt bostadshus som har stått tomt cirka 20 år.

Byggnaden är i mycket dåligt skick och i byggnaden finns omfattande fukt- och rötskador i bottenbjälklaget, väggarna och takkonstruktionerna. Byggnadens murade skor-

stens- och eldstadskonstruktioner är illa skadade av fukt. Det är hälsofarligt att använda byggnaden och det är inte mera ekonomiskt motiverat att renovera byggnaden. Det finns tydlig lukt av mögel och rötsvamp i byggnaden. Byggnaden är rivningsfärdig.

Byggnad 2 är en ekonomibyggnad:

Gammal ekonomibyggnad som är nästan totalt förstörd av fuktskador och skadegörelse. Byggnaden har stått oanvänd i över 20 år. Det är inte ekonomiskt eller tekniskt motiverat att renovera byggnaden.

Byggnad 3 är en fritidsbostad

Gammalt fritidshus på ca 20 m², till vissa delar skadat av fukt och skadegörelse. I synnerhet takkonstruktionerna har synliga fukt- och rötskador. Farstukvistens golvkonstruktioner är illa skadade och det är farligt att stiga på golvet. Byggnaden har stått oanvänd i ca 20 år. Det går ännu att renovera byggnaden, men det kräver stora ekonomiska satsningar i förhållande till byggnadens storlek.

Byggnad 4 är en bastu:

Gammal bastubyggnad som är skadad av fukt och skadegörelse. I synnerhet tak- och väggkonstruktionerna har synliga fukt- och rötskador. Byggnaden är grundlagd på en betongplatta som gjutits på marken och byggnadens stomkonstruktioner och ytbeklädnad av trä står i kontakt med marken eller finns på bara några centimeters avstånd. Byggnaden har stått oanvänd i över 20 år. Det går inte mera och är inte meningsfullt att reparera byggnaden, eftersom byggnadens grund står i kontakt med marken och det går inte att gräva bort jorden kring byggnaden, och reparationskostnaderna skulle bli betydande i förhållande till byggnadens storlek.

Byggnad 5 är en bod:

Gammal förrådsbyggnad som är illa skadad av fukt och skadegörelse. I synnerhet tak-, golv- och väggkonstruktionerna har synliga fukt- och rötskador. Byggnaden har stått oanvänd i över 20 år. Det är hälsofarligt att använda byggnaden och det är inte mera ekonomiskt motiverat att renovera byggnaden. Byggnaden är rivningsfärdig.

Byggnad 6 är ett bostadshus:

Gammalt bostadshus som har stått tomt i över 20 år. Både inne i byggnaden och på fasaden kan man se att huset har byggts ut och ändrats i flera omgångar under dess användningshistoria. Under de sista åren som huset användes utgjorde det fritidsbostad. Mot havssidan har två separata nya takförsedda ingångar och trappor byggts. Byggnaden är i dåligt skick och har flera synliga fukt- och rötskador i väggar och takkonstruktioner. Det finns tydlig lukt av mögel och rötsvamp i byggnaden. Byggnadens murade skorstens- och eldstadskonstruktioner är skadade av fukt och skorstenen har i något skede reparerats, åtminstone den del som finns ovanför yttertaket. Det är inte mera ekonomiskt motiverat att renovera byggnaden, men rent tekniskt kan det gå att reparera den. Byggnadens ursprungliga form och interiör har ändrats betydligt under åren vid olika ändringsarbeten och reparationer. Om man ännu vill undersöka en reparation av byggnaden är det skäl att göra en noggrann konditionsgranskning av byggnaden genom att öppna konstruktioner och kontrollera hur omfattande fuktskadorna är i isoleringskonstruktionerna och hur mycket mögel- och rötskador det finns dolda i konstruktionerna.

Byggnad 7 är en bastu:

Gammal bastubyggnad som är illa skadad av fukt och skadegörelse. I synnerhet tak- och väggkonstruktionerna har synliga fukt- och rötskador. Byggnaden har stått oanvänd i över 20 år. Det är inte mera ekonomiskt eller meningsfullt att renovera byggnaden. Byggnaden är rivningsfärdig.

Byggnad 8 är ett förråd:

Gammal förrådsbyggnad som är illa skadad av fukt och skadegörelse. I synnerhet tak-, golv- och väggkonstruktionerna har synliga fukt- och rötskador. Byggnaden har stått oanvänd i över 20 år. Det är hälsofarligt att använda byggnaden och det är inte mera ekonomiskt motiverat att renovera byggnaden. Byggnaden är rivningsfärdig.

Byggnad 9 är en fritidsbostad:

Gammal fritidsbostad på ca 25 m² som i fråga om skick är bäst bevarad av öns byggnader. Även i den här byggnaden kan vissa fuktskador och spår av skadegörelse noteras. Byggnaden har stått oanvänd i 10–15 år. Det går ännu att reparera byggnaden, men det kräver en noggrannare konditionsgranskning för att man ska kunna försäkra sig om att byggnaden är sund för trygg användning t.ex. som fritidsbostad.